

Nemzetköziesítési folyamatok intézményi megvalósulása – trendek és kihívások

*Fókuszban a minőségfejlesztés – Az oktatók szerepe
a felsőoktatás nemzetköziesítésében* c. konferencia
2018. június 6.

Tordai Péter, igazgató, Tempus Közalapítvány

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

- I. A felsőoktatás nemzetköziesítésének szakpolitikai kontextusa
 1. A Bolognai folyamat
 2. Európai Egyetemek
 3. Az Erasmus+ program folytatása
 4. Hazai célkitűzések

- II. A nemzetköziesítés hazai eredményei és kihívásai
 1. Külföldi ösztöndíj programok
 2. Külföldi hallgatók a hazai felsőoktatásban
 3. Intézményi stratégiák

I. A felsőoktatás nemzetköziesítésének szakpolitikai kontextusa

Az oktatás és az EU

- Globalizáció, gazdasági válság, a politikai intézményrendszer kihívásai, az EU útkeresése
- Az oktatás kiemelt európai prioritássá vált
 - Európai Oktatási Térség (2025-re)
 - Nyelvtanulás
 - Megerősített Erasmus program
 - European Student Card
 - Európai Egyetemek kezdeményezés
 - A középiskolai és felsőoktatási végzettségek automatikus elfogadása
- Erősödő regionalitás (Nordic, Baltic, V4)

Európai Egyetemek

- European Universities
- 2024-ig 20 hálózat
- Oktatás / kutatás / innováció
- Közös, európai diploma
- Határokon átívelő tanulási / oktatási / kutatási lehetőség
- Kiválóság, versenyképesség
- Az Erasmus+ alatt kísérleti szakasz, majd 2020 után végleges formában
- Beadási határidő: várhatóan: 2019. február
- A tevékenység kezdete: 2019. október
- Kérdések:
 - mi a hozzáadott érték a jelenlegi hálózatokhoz képest?
 - Kiválóság vs. sokszínűség (nemcsak a kutató egyetemek)

A Párizsi Nyilatkozat

- 2018. május 25. (A Sorbonne Nyilatkozat 20. évfordulóján)
- A felsőoktatásért felelős miniszterek
- Az Európai Felsőoktatási Térség megerősítése
 - Elismerés (előzetes tudás, tanulmányi időszakok, diplomák), ECTS
 - Hallgató központú oktatás
 - Digitalizáció - Megújuló Oklevél melléklet (Europass), European Student Card
 - Minőségbiztosítás
 - Tematikus munkacsoportok

 - Fokozottabb együttműködést a tanulás / tanítás megújításában
 - A mobilitási célkitűzések értékelése

Az Erasmus+ program folytatása 2020 után

- Az EU 2021-2027-es költségvetésének tervezetében 30 mld EUR oktatásra
- 2x forrásbővülés
- 2018. május 30. – az új program tervezete:
 - Folytonosság
 - Ésszerűsítés
 - Befogadás, hátrányos helyzetűek
 - A köznevelés és a szakképzés súlyának a növelése
 - A résztvevők számának jelentős emelése
 - További nyitás Európán kívülre

Hazai nemzetköziesítési célkitűzések

2023-ig

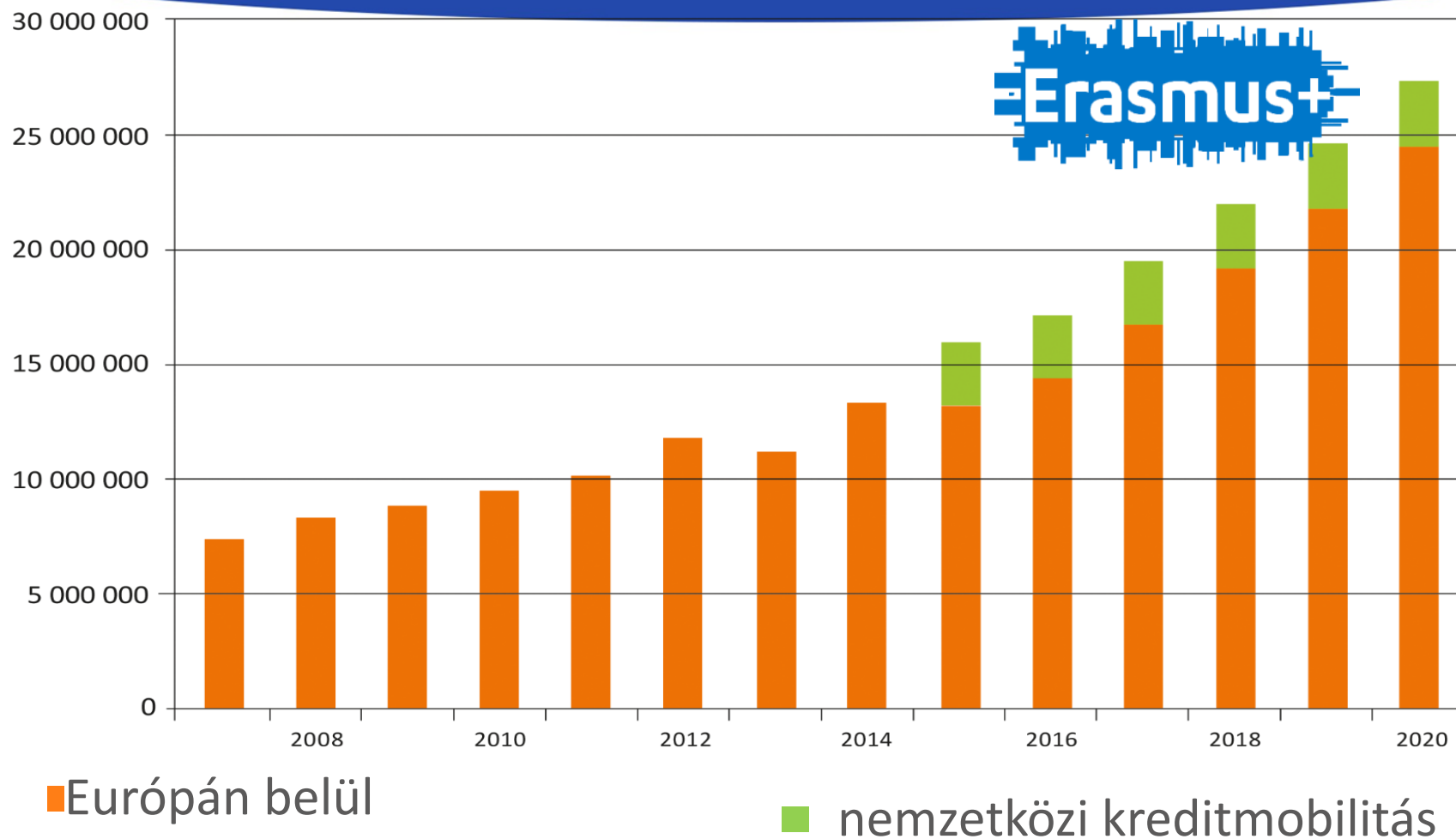
- 20% részképzésre kiutazó hallgató
- 40 000 teljes idejű képzésre beutazó hallgató

Eszközök:

- Stipendium Hungaricum
- Campus Mundi

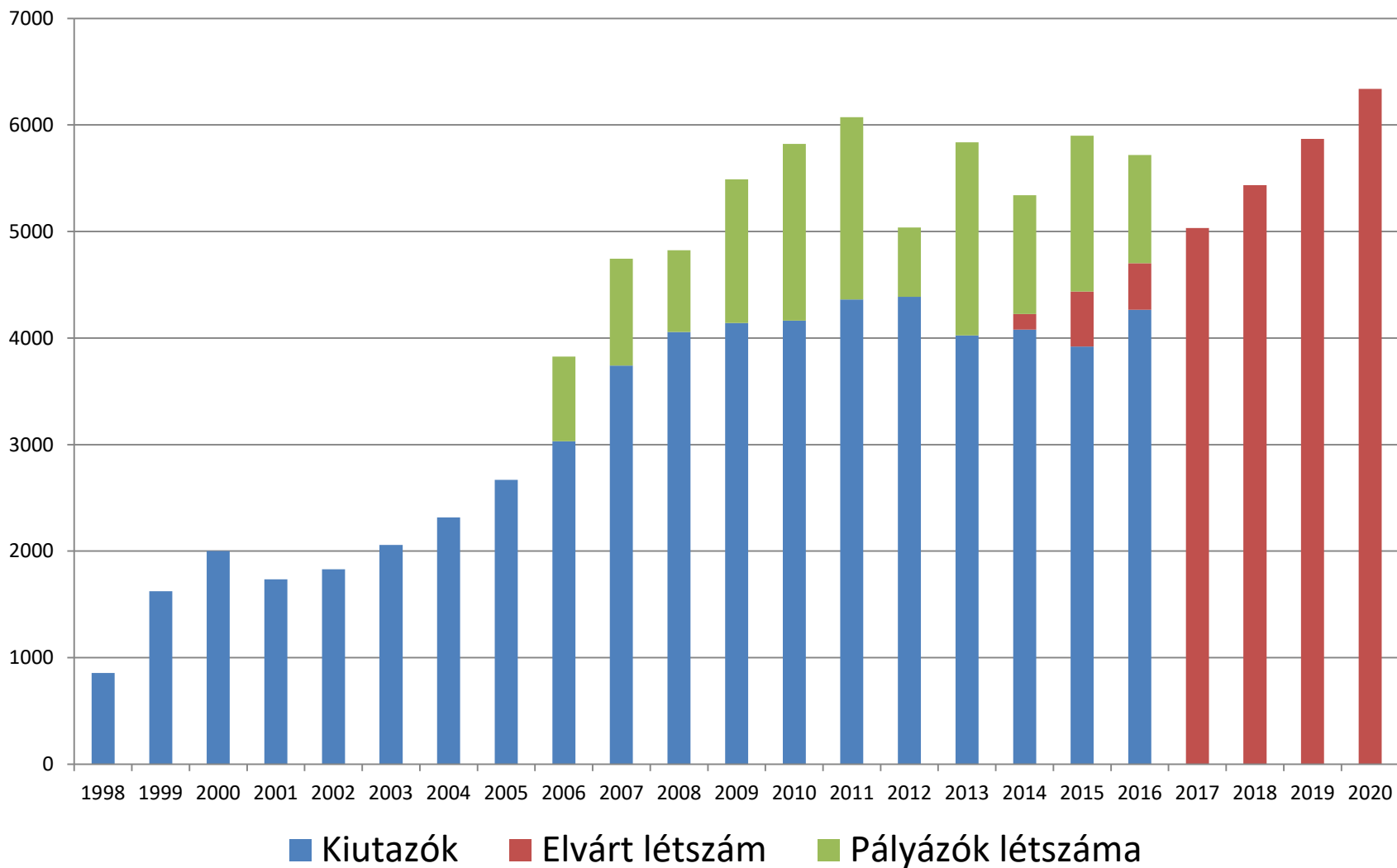
II. A nemzetköziesítés hazai eredményei és kihívásai

Hazai Erasmus+ költségvetés (EUR, felsőoktatás)

+ 6,8 milliárd Ft Campus Mundi pályázati keret (2016-2021)

Erasmus hallgatói mobilitás (1998-2020)

Erasmus+ in 2015/16: where did higher education students come from?

© European Commission, 2017

ARRIVALS

FRANCE	40 910
GERMANY	40 089
SPAIN	39 445
ITALY	34 343
POLAND	16 518

TOTAL:
303 880

TURKEY	16 089
UNITED KINGDOM	15 645
THE NETHERLANDS	13 083
BELGIUM	8 955
PORTUGAL	8 647
CZECH REPUBLIC	8 015
AUSTRIA	6 939
ROMANIA	6 758
FINLAND	5 902
GREECE	5 017
LITHUANIA	4 358
DENMARK	4 215
HUNGARY	4 135
SWEDEN	4 092
SLOVAKIA	3 894
IRELAND	3 172
BULGARIA	2 373
NORWAY	2 105
SLOVENIA	2 084
LATVIA	2 079
CROATIA	1 703
ESTONIA	1 137
CYPRUS	747
LUXEMBOURG	563
MALTA	362
ICELAND	327
THE FORMER YUGOSLAV REPUBLIC OF MACEDONIA	209
LIECHTENSTEIN	40

Erasmus+ in 2015/16: where did higher education students go?

TOTAL: 303 880

SPAIN
44 596

GERMANY
33 346

UNITED KINGDOM
31 067

FRANCE
29 068

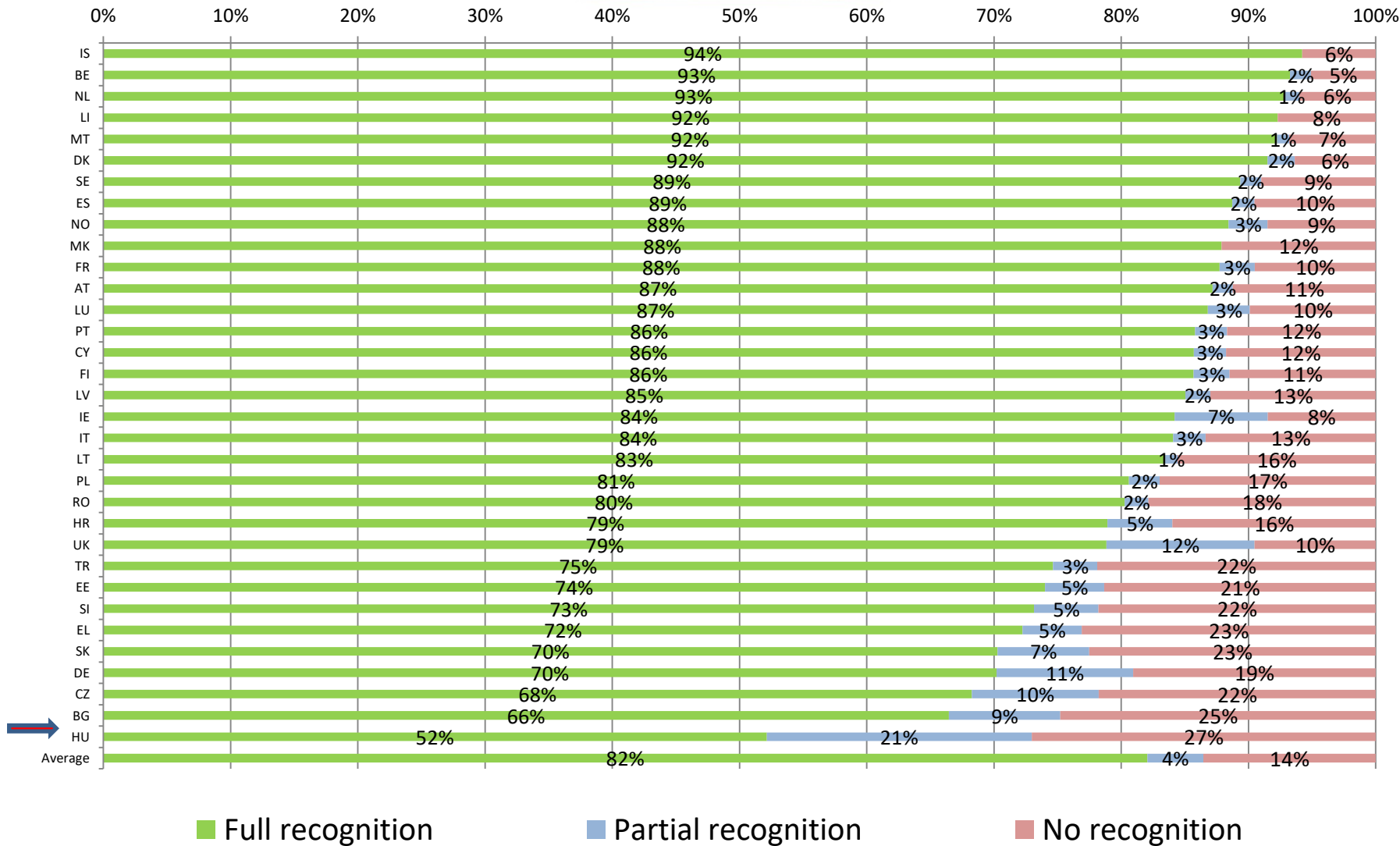
ITALY
22 785

Poland	14 616
The Netherlands	12 771
Portugal	12 662
Belgium	11 010
Sweden	10 050
Czech Republic	9 286
Finland	8 018
Ireland	7 614
Austria	7 352
Turkey	6 945
Norway	6 206
Hungary	5 707
Denmark	5 568
Greece	4 059
Romania	2 827
Lithuania	2 717
Slovenia	2 465
Malta	2 215
Slovakia	1 867
Croatia	1 804
Estonia	1 652
Latvia	1 589
Bulgaria	1 155
Cyprus	1 000
Luxembourg	914
Iceland	808
Former Yugoslav Republic of Macedonia	77
Liechtenstein	64

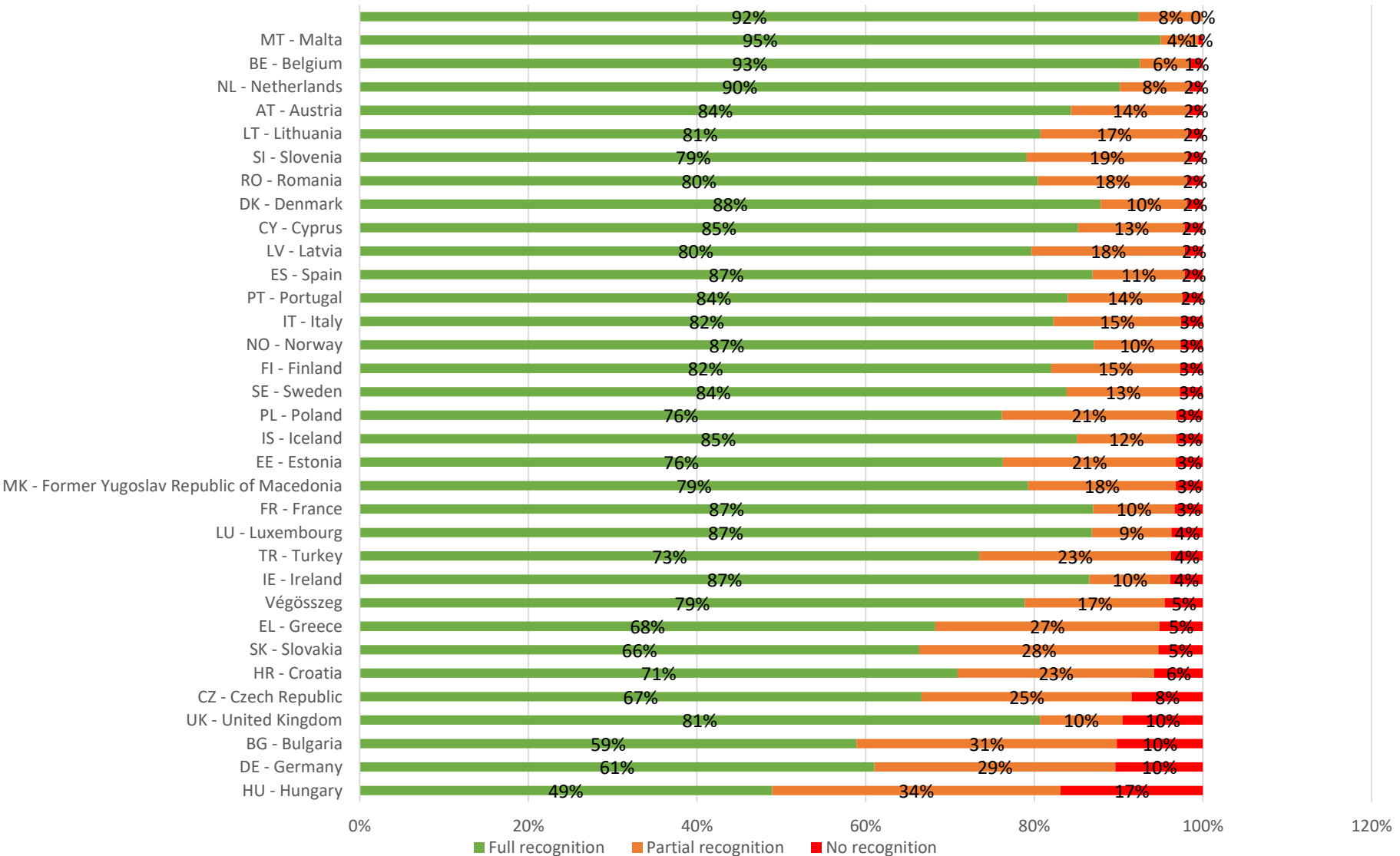
© European Commission, 2017

Kredit elismertetés (Erasmus+ országokként (2016)

Kredit elismertetés (2018. május, (634 754 esetből))

Kredit elismerés Magyarországon

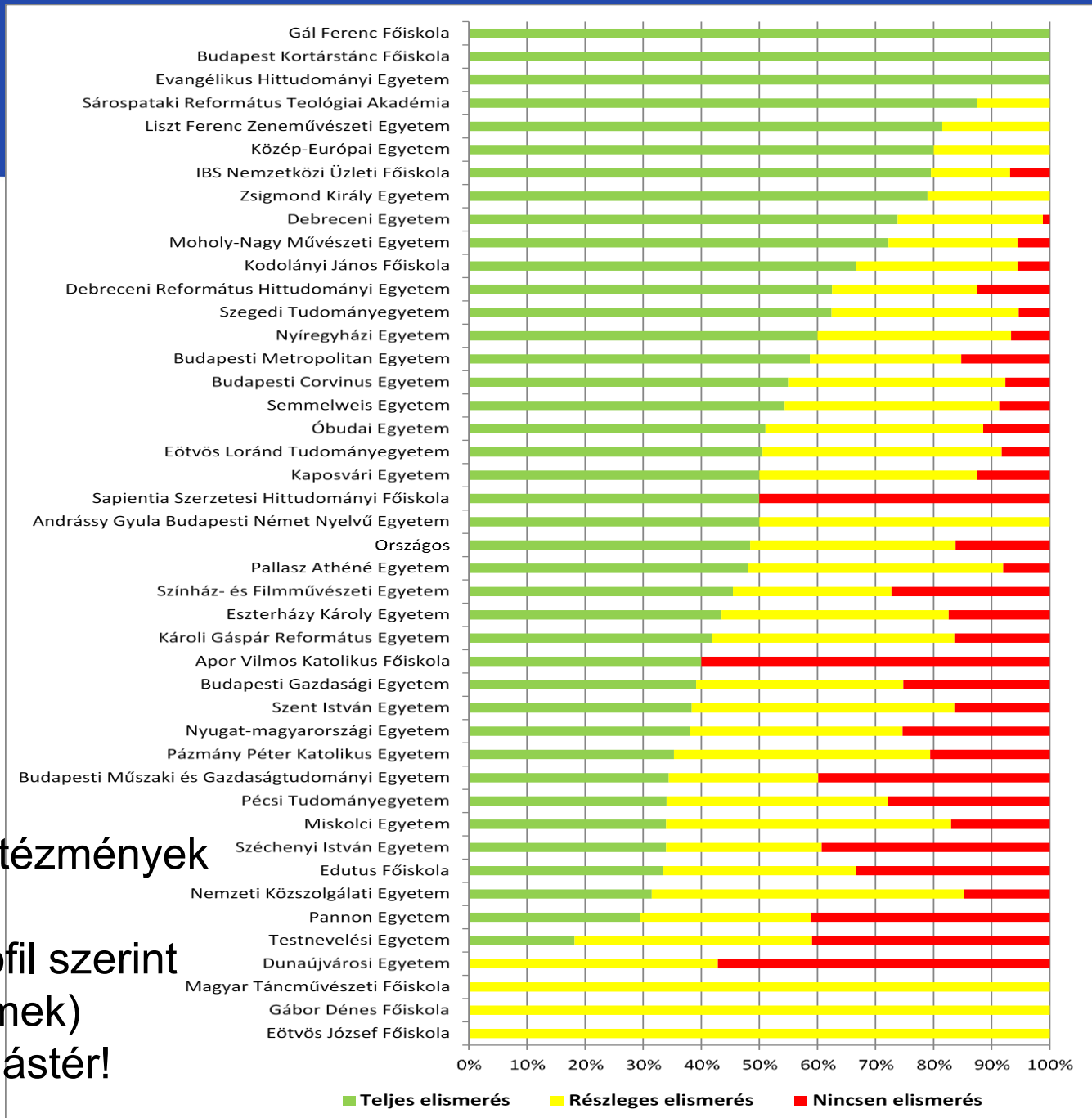
- Erasmus hallgatói beszámolók / Eurostudent felmérés
- Nincs érdemi előrelépés
 - 2016: 52% teljeskörű / 21% részleges / 27% egyáltalán nincs
 - 2018: 49% / 34% / 17%
- Az Erasmus+ programországok között Magyarországon a legproblémásabb a kredit elismerés
- Az EU átlagtól 30%-kal, az utolsó előttől 10%-kal elmaradva

A kredit mobilitás legjelentősebb akadálya

Kredit elismerés intézményenként

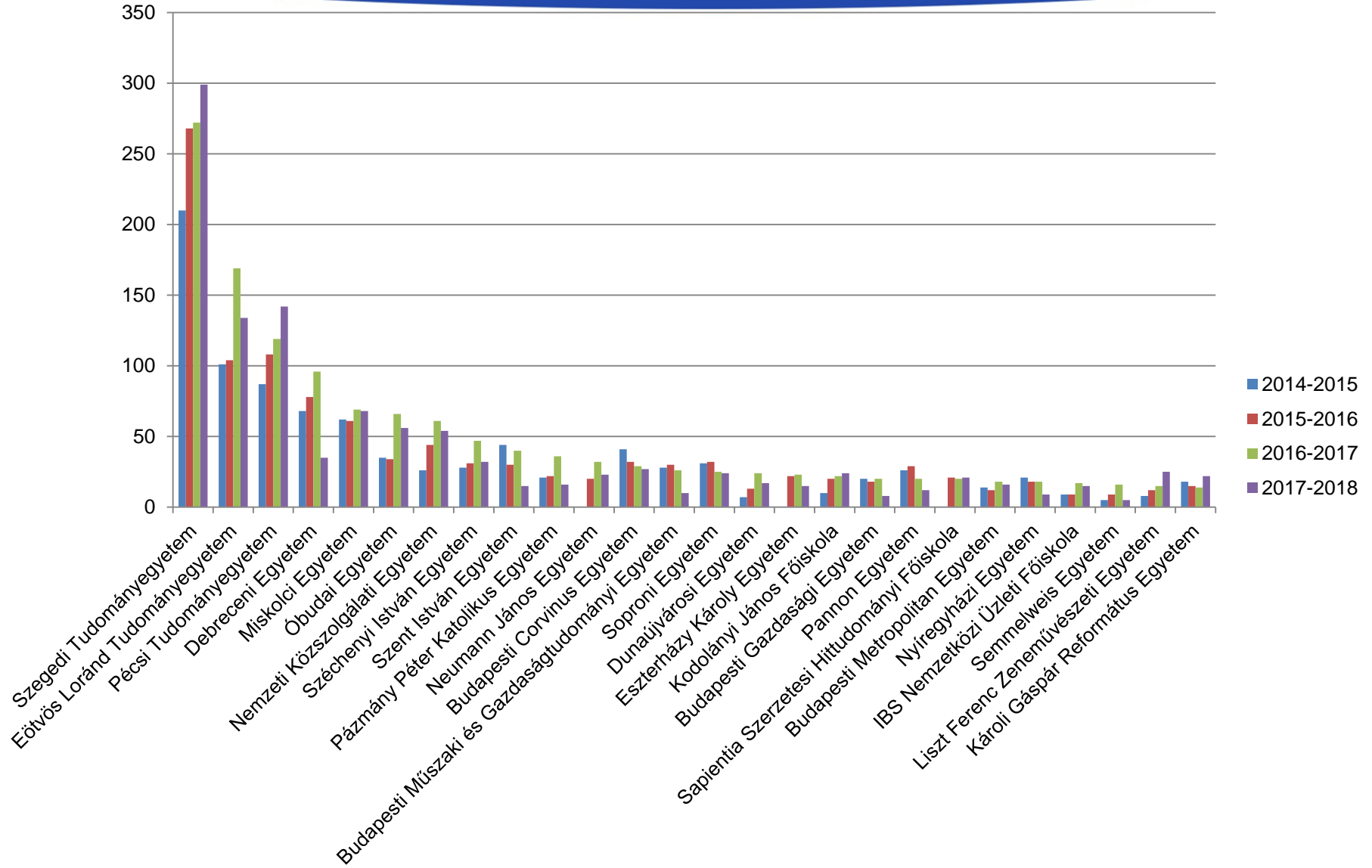
- Jelentős eltérés az intézmények között
- Nemcsak képzési profil szerint (Id. tudományegyetemek)
- Van intézményi mozgástér!

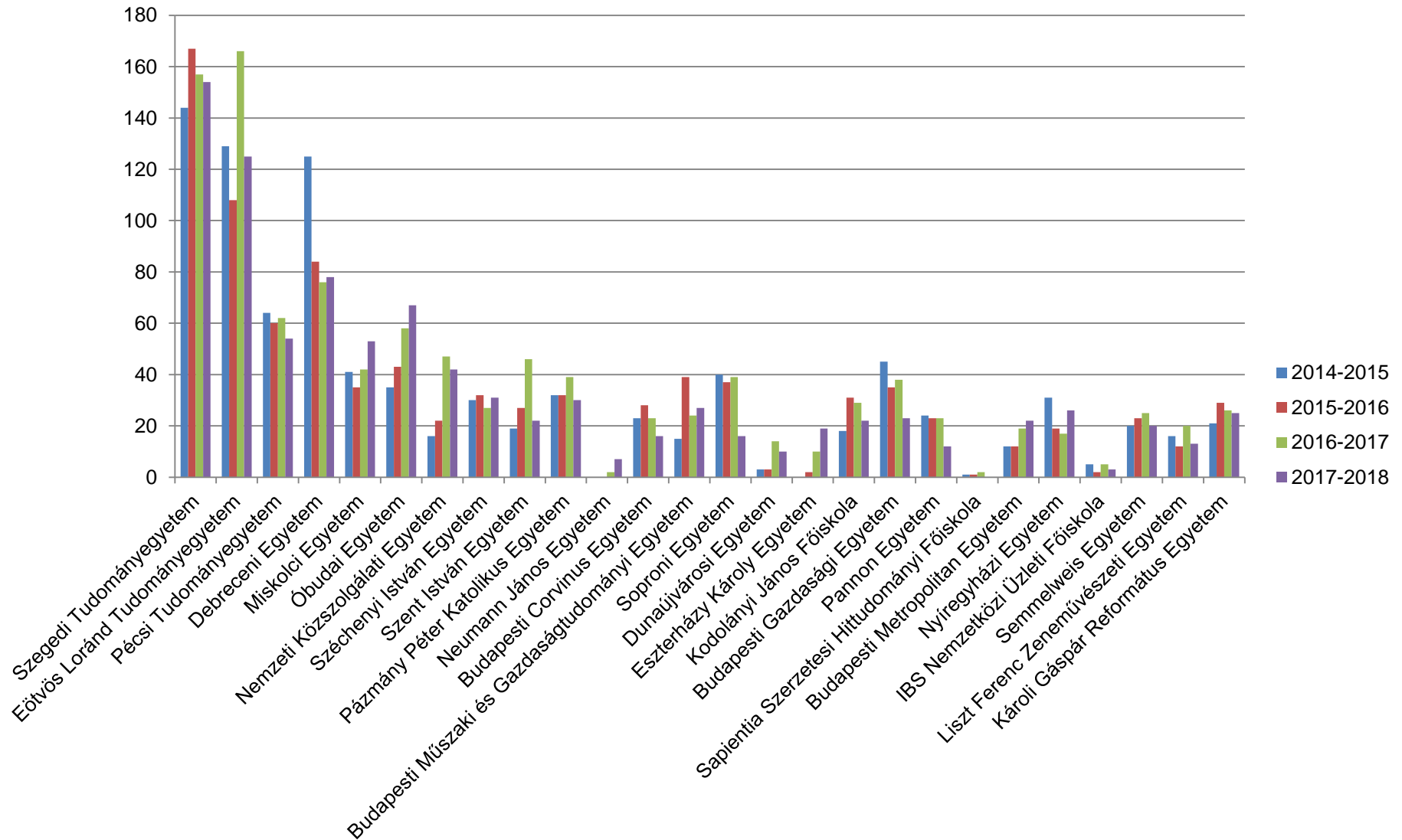
A Leuveni mobilitási célok teljesülése intézményenként

Intézményi név	össz. kiutazói létszám	Maradó hallgatók	Végzettek2016	Leuveni cél teljesülése2012	Leuveni cél teljesülése2016
Magyar Képzőművészeti Egyetem	58	695	131	48%	44%
Moholy-Nagy Művészeti Egyetem	84	791	271	29%	31%
Andrássy Gyula Budapesti Német Ny	14	214	48	50%	29%
Kodolányi János Főiskola	73	2386	253	7%	29%
Budapesti Corvinus Egyetem	642	14247	2304	19%	28%
Edutus Főiskola	40	1051	169	7%	24%
Színház- és Filmművészeti Egyetem	14	406	77	23%	18%
Magyar Táncművészeti Főiskola	7	610	39	6%	18%
Nyugat-magyarországi Egyetem	133	8027	770	5%	17%
Pázmány Péter Katolikus Egyetem	207	7932	1232	12%	17%
Nyíregyházi Egyetem	69	3793	442	8%	16%
Óbudai Egyetem	175	12207	1226	14%	14%
Budapesti Gazdasági Egyetem	243	14787	1874	9%	13%
Eötvös József Főiskola	11	667	87	4%	13%
Eötvös Loránd Tudományegyetem	590	27253	5036	9%	12%
Testnevelési Egyetem	30	2116	270	0%	11%
Zsigmond Király Egyetem	13		119	3%	11%
Pécsi Tudományegyetem	293	19506	2780	6%	11%
Semmelweis Egyetem	147	10751	1396	8%	11%
Károli Gáspár Református Egyetem	87	7273	844	9%	10%
Szent István Egyetem	199	12070	1998	8%	10%
Budapesti Metropolitan Egyetem	55	5639	566	0%	10%
Szegedi Tudományegyetem	355	22146	3746	6%	9%
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudor	409	23264	4416	9%	9%
Nemzeti Közsolgálati Egyetem	85	5758	939	6%	9%
Eszterházy Károly Egyetem	70	6179	830	5%	8%
Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem	26	859	331	11%	8%
Pallasz Athéné Egyetem	37	3488	515	5%	7%
Debreceni Egyetem	277	27351	4371	5%	6%
Kaposvári Egyetem	19	2709	303	3%	6%
Pannon Egyetem	63	6361	1027	4%	6%
Miskolci Egyetem	69	9444	1163	3%	6%
Dunaújvárosi Egyetem	13	1871	237	3%	5%
Széchenyi István Egyetem	73	10356	1460	5%	5%
	4824		42587		11%

Erasmus+ oktatói mobilitás (kiutazók)

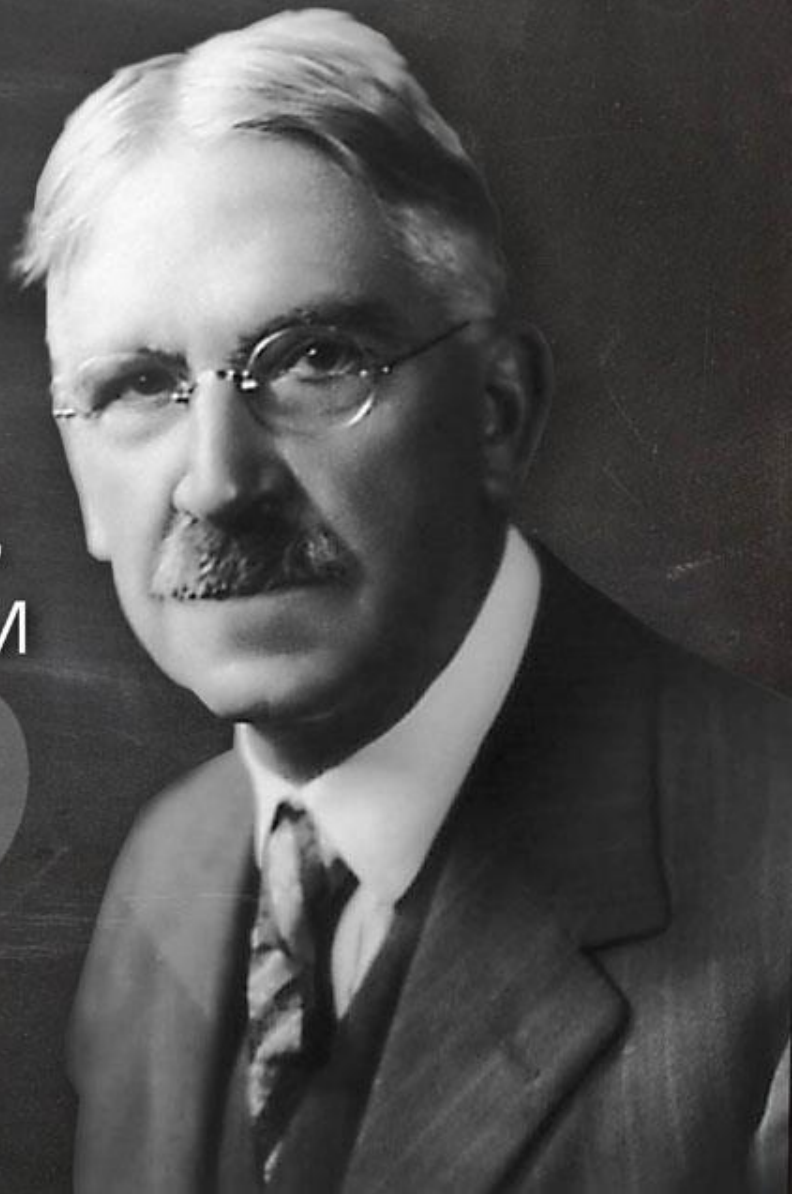

Erasmus+ oktatói mobilitás (beutazók)

“
IF WE TEACH TODAY'S
STUDENTS AS WE
TAUGHT YESTERDAYS,
WE ROB THEM
OF TOMORROW.”

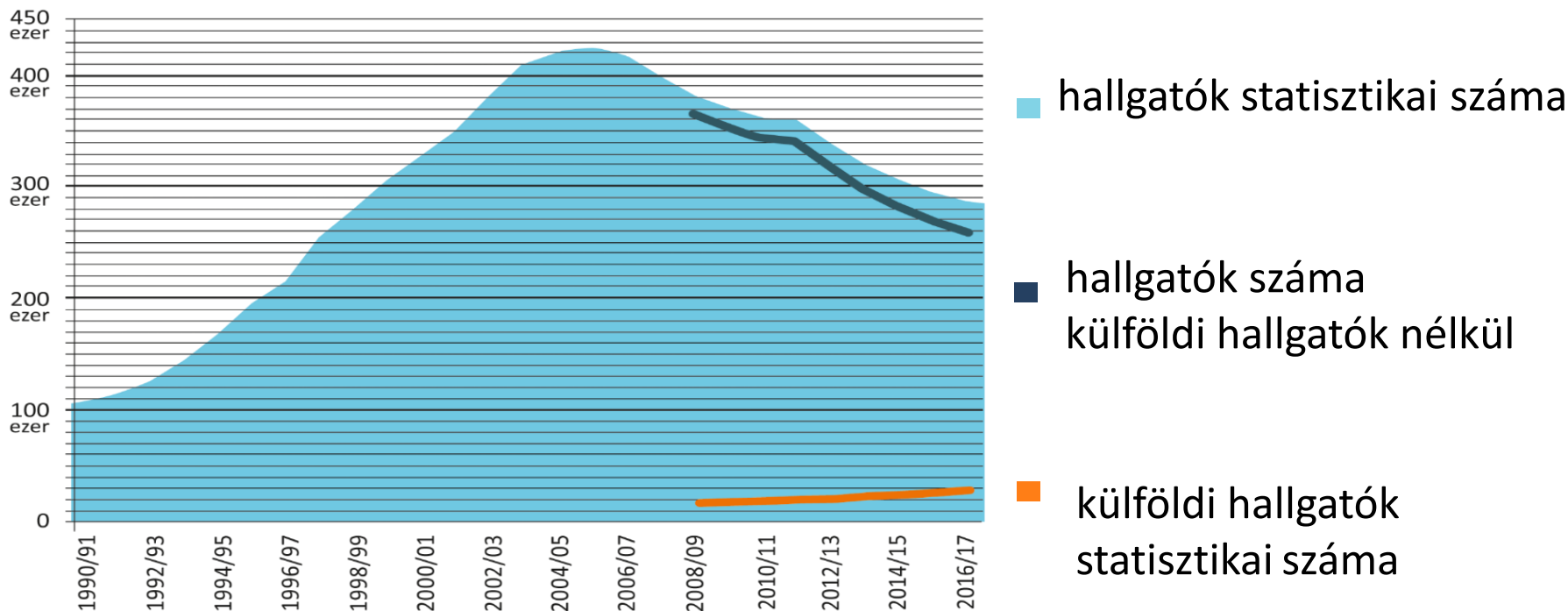
-John Dewey

Konklúziók

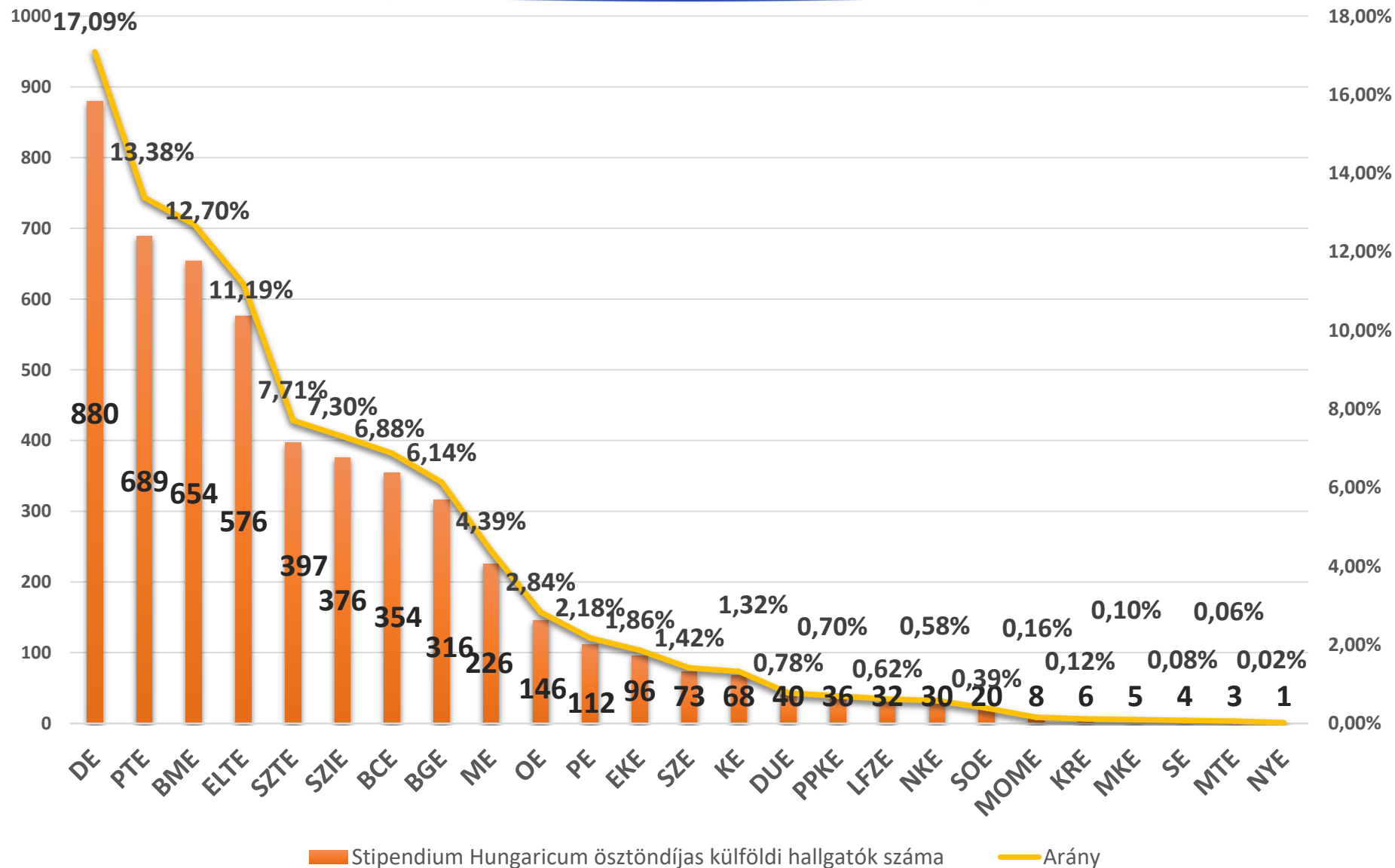
- Nagy és növekvő pénzügyi keret (Erasmus+ növekedés, Campus Mundi, Erasmus folytatás)
- Intézményi felelősség is:
 - Leuveni célok: jelentős intézményi eltérések (5-44%)
 - Eltérő hallgatói érdeklődés – intézményi kommunikáció!
 - Hatékony stratégiát és akciótervet
 - Források összehangolt és hatékony felhasználását
 - Mobilitást gátló tényezők felszámolása (pl. kreditbeszámítás, kredittúlfutás, átsorolás alóli mentesség)
 - Minőségi partnerintézményi kört és együttműködést
 - Oktatók szerepe (motiválás, kreditelismerés, kapcsolatok, tanácsadás)
 - A bevált megoldások átfogó alkalmazása
 - Szakok felülvizsgálata, mobilitási ablak bevezetése

Hallgatói létszám és külföldi hallgatók a magyar felsőoktatásban (1990-2017)

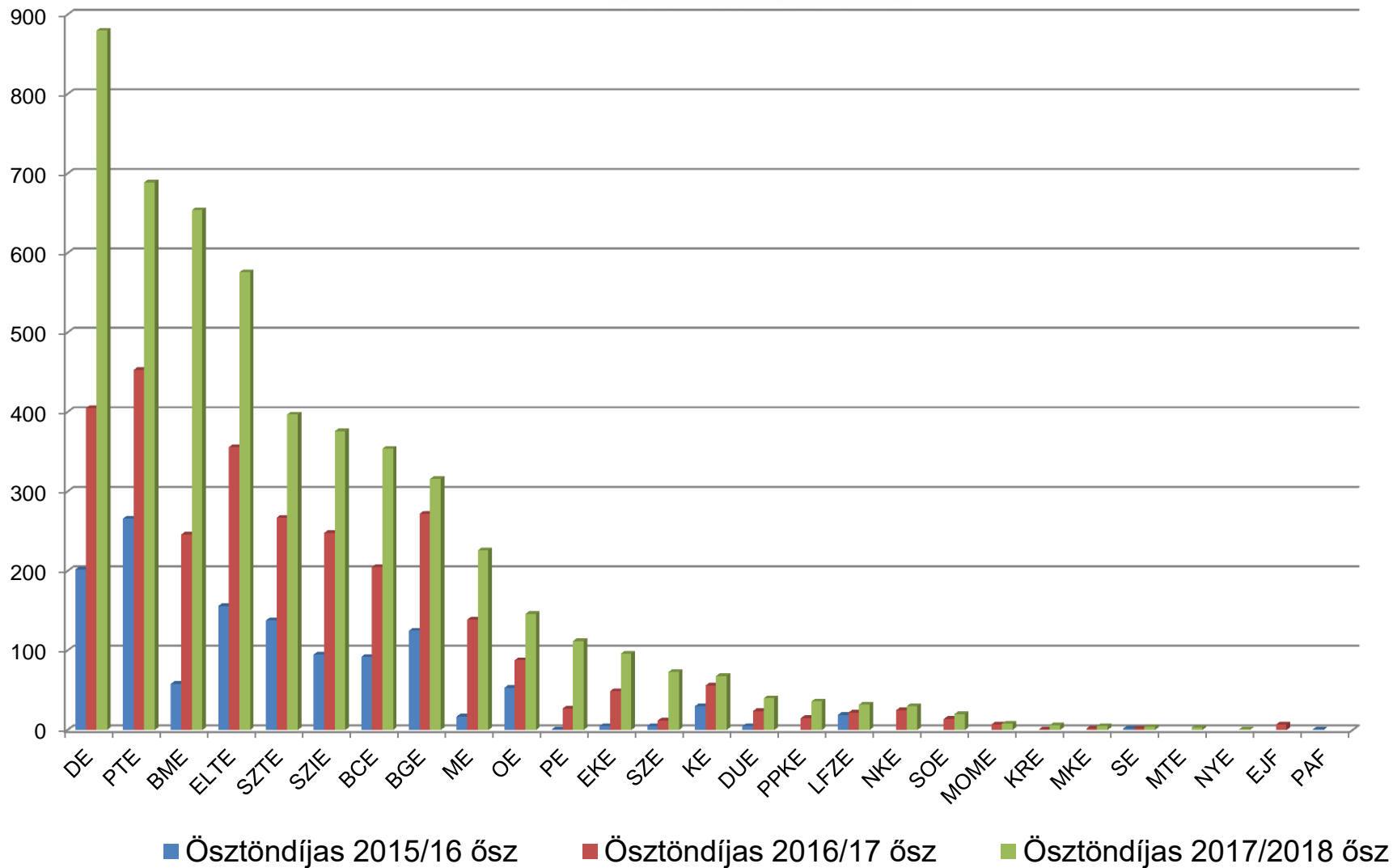

- 2017/18: 32 309 külföldi hallgató (25 554 idegen nyelvű képzésben)
- 2016/17: 28 628 külföldi hallgató
- A külföldi hallgatók aránya nappali tagozaton 15,14%

SH ösztöndíjasok intézményenként, 2017/18 1. félév

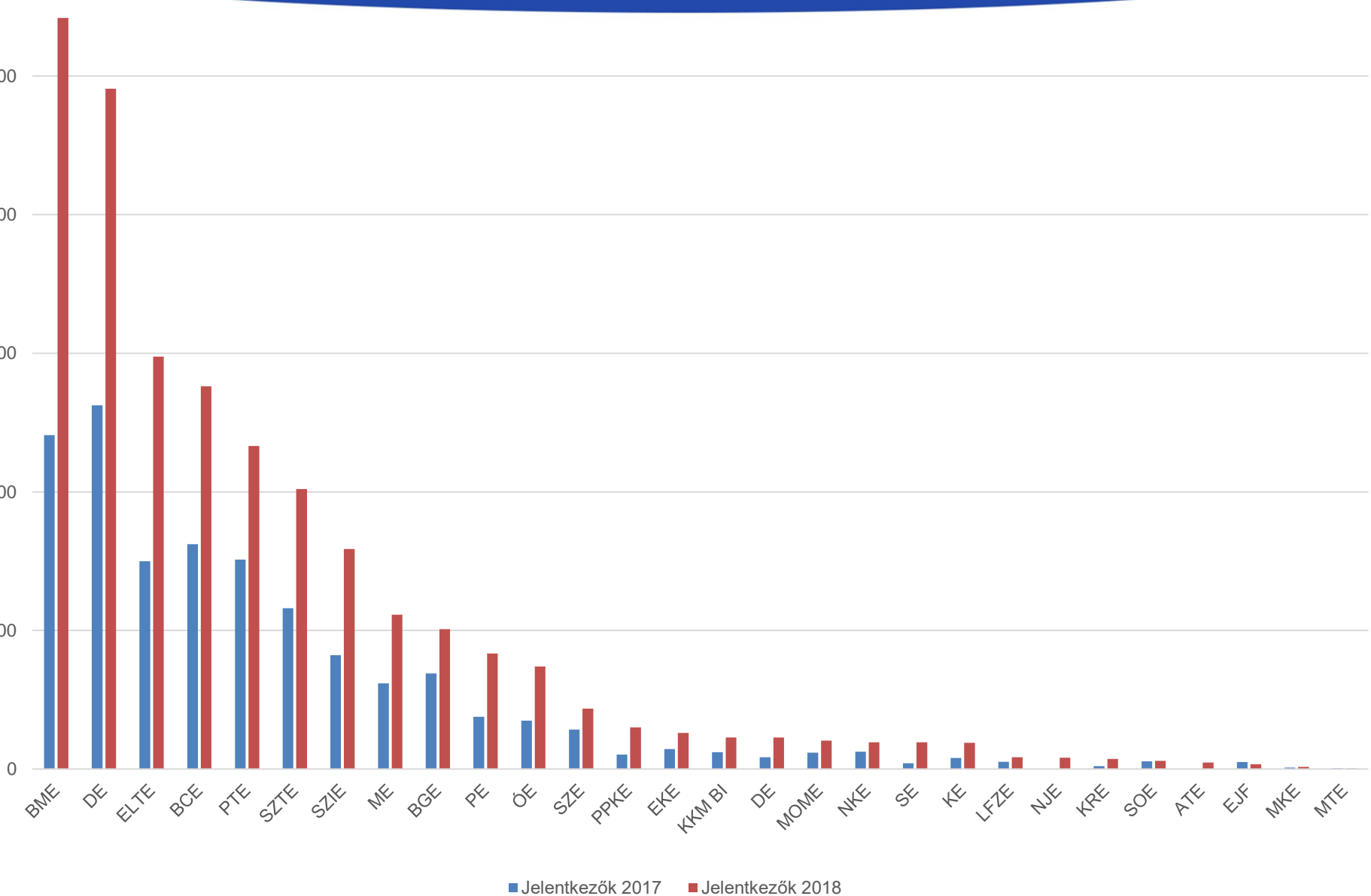

SH hallgatók száma intézményenként

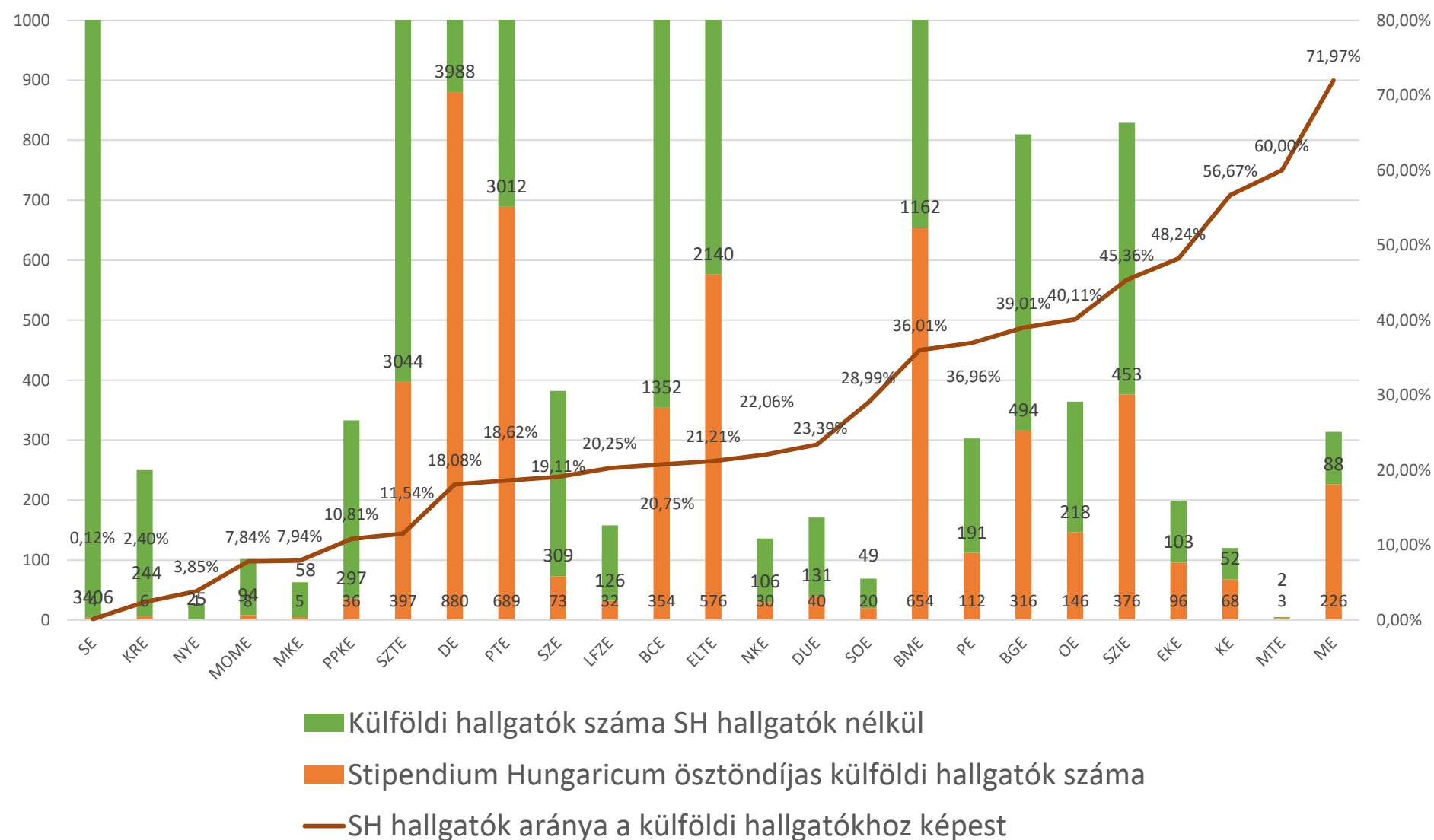

SH jelentkezők intézményenként (2017, 2018)

6 000

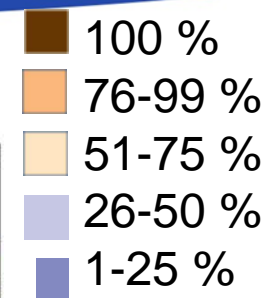
Stipendium Hungaricum ösztöndíjas és külföldi hallgatók intézményenként (2017/18 őszi félév)

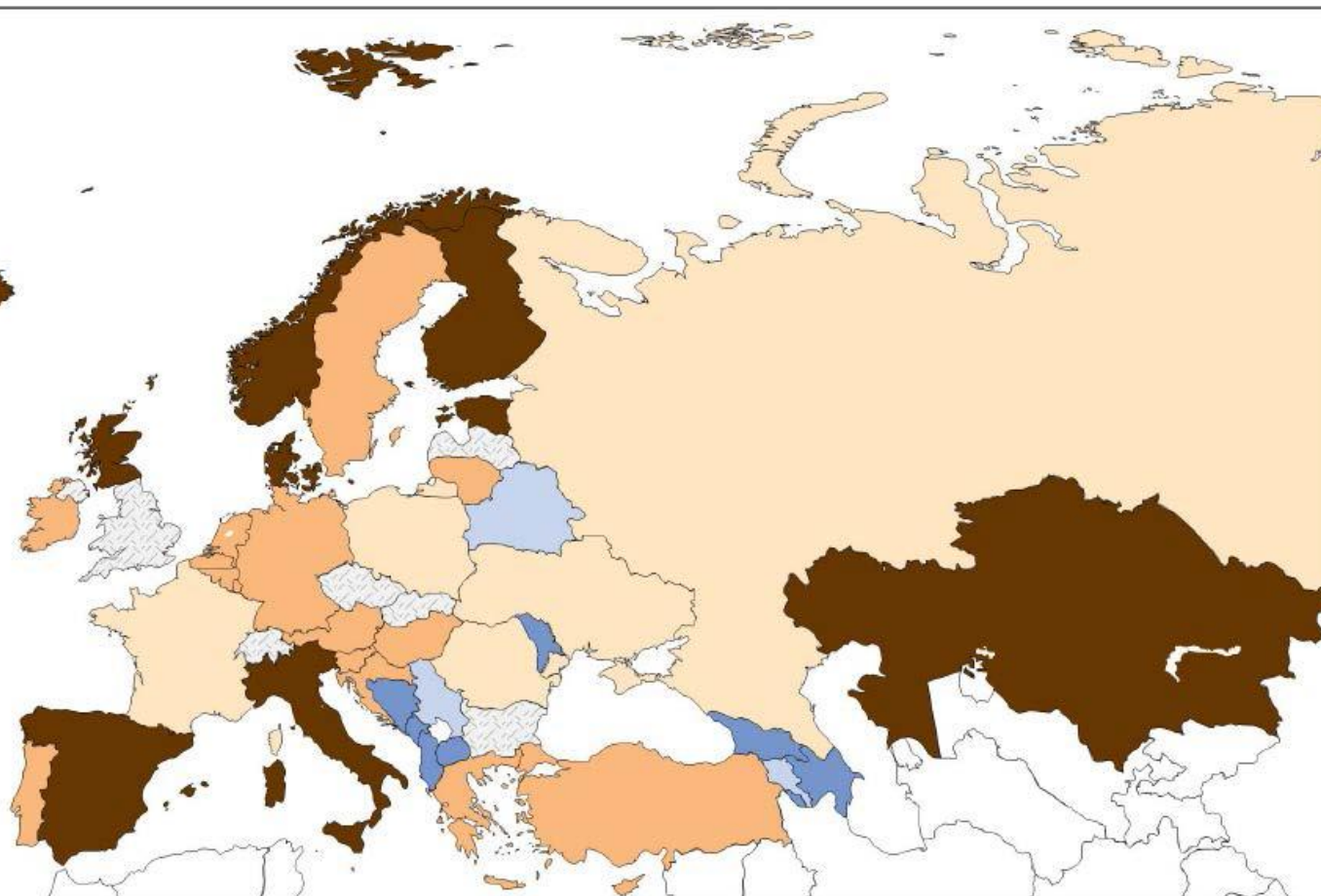
Konklúziók

- A dinamikus létszámbővülés komoly kihívás
- Intézményi befektetést is kíván (oktatók, személyzet, idegen nyelvű képzések fejlesztése, hallgatói szolgáltatások, infrastruktúra) – az SH bevételek ésszerű felhasználását
- Következetes, hosszú távú építkezést (belső fejlesztések, promóció)
- Ésszerű felvételiztetést, minőségi megközelítés
- Minőségfejlesztési eszköz (képzésfejlesztés, módszertan)
- Elősegíti a fizetős hallgatók fogadását is
- Intézményközi kapcsolatok építése

Nemzetköziesítési stratégiával rendelkező FOI aránya (2015/2016, Bologna Implementation Report)

AD
LU
LI
MT
VA

2013-2015:

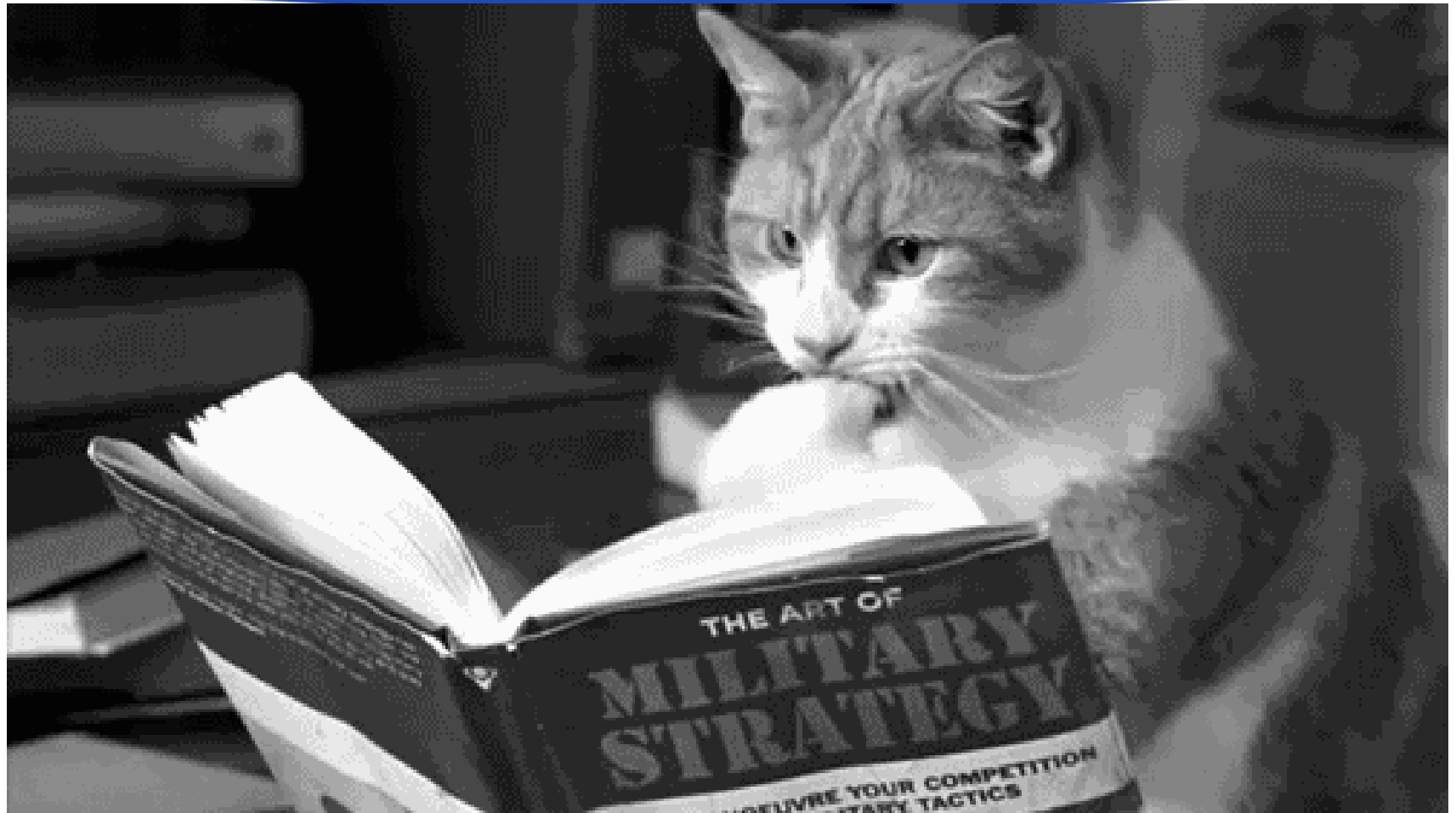
- Budapesti Gazdasági Főiskola
- Debreceni Egyetem
- Eszterházy Károly Főiskola
- Miskolci Egyetem
- Moholy-Nagy Művészeti Egyetem
- Pázmány Péter Katolikus Egyetem
- Pécsi Tudományegyetem
- Semmelweis Egyetem
- Szegedi Tudományegyetem
- Szent István Egyetem

2017-2021

- Évi 3-5 eljárás
 - Tanácsadás és fejlesztés
 - Monitoring
- Hazai és külföldi szakértők

Összegzés

- A nemzetköziesítésben rejlő lehetőségek stratégiai végiggondolását – intézményi szinten is
- A programok belső szinergiái, integrált megközelítést
- Elsődlegesen minőségfejlesztési eszköz és nem pusztán pénzforrás
- Kiterjedt és aktív nemzetközi lét (hálózatok, együttműködési projektek, közös képzések)
- Az oktatók kulcsszerepben
- Nemzetköziesítés itthon

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE